

**Afspraken rondom het handelen
bij bijzondere
(natuurlijke) omstandigheden**

Oplegger

In deze tekst vertellen wij in eenvoudige taal waar de regeling 'CODE ROOD, afspraken rondom het handelen bij bijzondere (natuurlijke) omstandigheden' van PCPO over gaat. Om het begrijpelijk te houden, noemen we niet alle details en uitzonderingen. Daarom kun je aan deze tekst geen rechten ontleen. Daarvoor verwijzen we je naar de originele tekst.

CODE ROOD

Afspraken rondom het handelen bij bijzondere (natuurlijke) omstandigheden

Waarom deze regeling?

Soms zijn er omstandigheden van buitenaf waardoor de lessen op school niet op de gewone manier kunnen doorgaan. Door het weer bijvoorbeeld, denk aan sneeuwval of hitte. Of omdat er een epidemie is, zoals bij het coronavirus. Dan zijn er maatregelen nodig. In de meeste situaties kan een school daarover zelf beslissen. Maar er zijn ook gevallen waarin het schoolbestuur maatregelen neemt. Deze regeling vertelt daar meer over.

Voor wie geldt de regeling?

Deze regeling geldt voor alle scholen van PCPO.

Waar gaat de regeling over?

In de regeling staat hoe we bij PCPO omgaan met situaties van buitenaf waardoor we het onderwijs niet op de gewone manier kunnen laten doorgaan. Voor verschillende situaties (zoals een weeralarm en tropische hitte) staan er afspraken in waar al onze scholen zich aan moeten houden. Ook zijn er tips om schoolgebouwen koel te houden op warme dagen en adviezen die scholen in zo'n geval aan ouders kunnen meegeven.

Wat vindt PCPO?

Het is voor iedereen belangrijk dat het onderwijs zoveel mogelijk doorgaat. Kinderen hebben regelmaat nodig om goed te kunnen leren. Medewerkers hebben tijd nodig om hun werk goed te kunnen doen. En voor ouders kan het lastig zijn om opvang te regelen als hun kind niet of op andere tijden naar school gaat. Bovendien zijn scholen verplicht een minimumaantal uren les te geven: de wettelijke onderwijstijd.

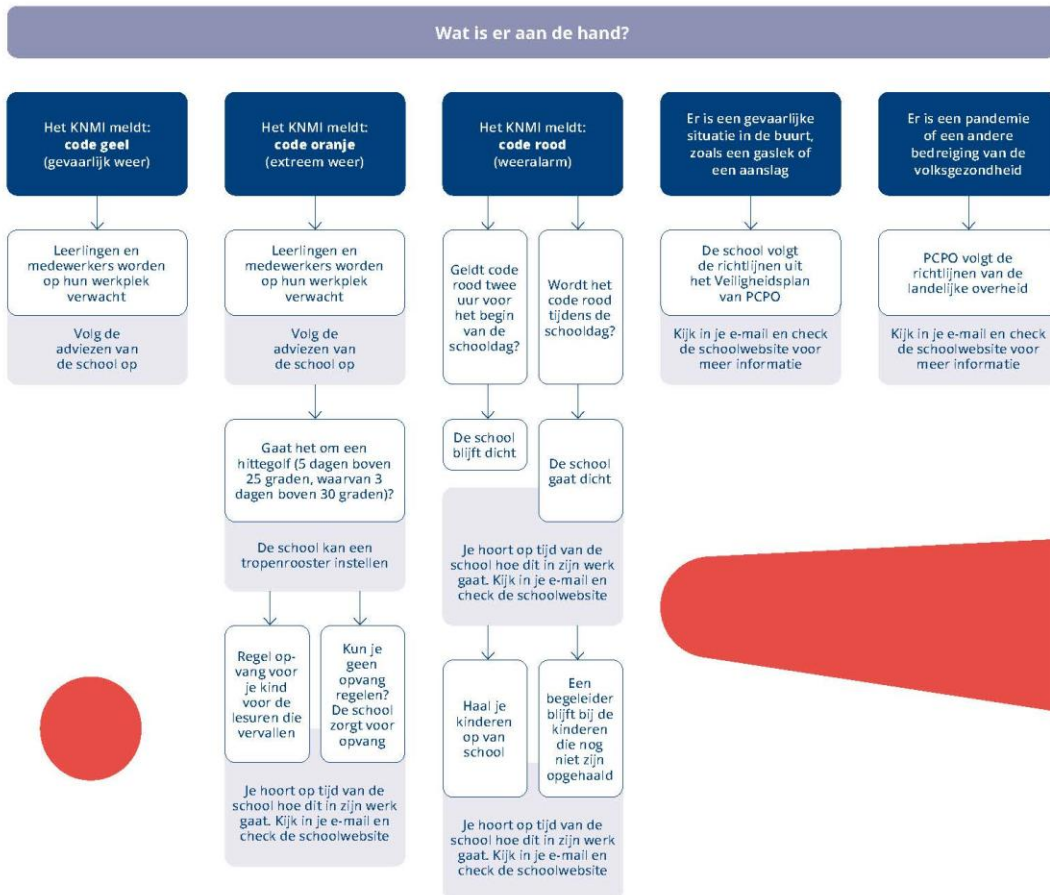

Maar de veiligheid en gezondheid van onze leerlingen en medewerkers staat altijd voorop. Ook als dat betekent dat het onderwijs niet kan doorgaan, of dat we de schooltijden moeten aanpassen. Dus nemen we maatregelen als dat nodig is.

Die maatregelen kunnen per school verschillen, want de situatie is niet altijd overal hetzelfde. Ook verschillen onze schoolgebouwen: het ene gebouw is bijvoorbeeld makkelijker koel te houden dan het andere. In alle gevallen geldt dat we zoveel mogelijk de richtlijnen van de landelijke en regionale overheid volgen.

Code Rood, wat nu?

Een extreme situatie, wat nu?

Afspraken rondom het handelen bij bijzondere (natuurlijke) omstandigheden

Christelijke normen en waarden
 als uitgangspunt

Brede talent ontwikkeling

Zorg voor elk kind

Zorg en aandacht voor de
 omgeving

Ondernemend

Status van het beleidsdeel:

Status	DO	GMR	Kwaliteitscyclus
2021-06-02 def		2021-05-31	
2024-12-18 oplegger toegevoegd			

TEL (076) 2046300
 IBAN NL65 RABO 0125 848625
 Email info@pcpomiddenbrabant.nl
 Web www.pcpomiddenbrabant.nl

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	7
2.	Op maat afspraken op clusterniveau en verplichte onderwijstijd	7
3.	Weeromstandigheden en natuurverschijnselen	7
3.1.	Weeralarm	7
3.2.	Invoeren tropenrooster	8
4.	Gedragstips en adviezen.....	8
4.1	Gebruikerstips gebouwen	8
4.2	Adviezen voor ouders bij warme zomerdagen	9
4.3	Gevolgen van hitte voor de gezondheid	9
4.4	Bij klachten.....	9
5.	Overige omstandigheden	11
6.	Pandemieën of andere bedreigingen (van de volksgezondheid)	11

1. Inleiding

In de afgelopen periode maakten we bijzondere (weers)omstandigheden mee, die we nog niet eerder meemaakten (Covid-19 pandemie) of niet vaak meemaken (flinke sneeuwval). De meeste situaties worden op schoolniveau aangepakt. In extremere situaties wanneer die extreme situaties ook gevolgen hebben voor het personeel zijn echter afspraken op stichtingsniveau nodig. Dit om de integraliteit van ons personeelsbeleid te kunnen garanderen.

Er is een aantal situaties te onderscheiden. In dit document beschrijven we vooral de hoedanigheid van de omstandigheden. Situaties kunnen soms landelijk, regionaal of lokaal bepaald worden zodat die voor de ene school wel en voor de andere school niet van toepassing zijn. *Uitgangspunt is zoveel mogelijk de landelijke, dan wel regionale richtlijnen en normen volgen.*

2. Op maat afspraken op clusterniveau en verplichte onderwijstijd

In sommige gevallen, afhankelijk van de lokale situatie, zullen specifieke aanvullende afspraken worden gemaakt binnen de scholen. Hierbij is de verplichte onderwijstijd in het betreffende schooljaar, of in het totaal van de 8 basisschooljaren leidend. 'Vrij van school' kan alleen worden gegeven wanneer hier de zogenaamde ad libitum-uren voor beschikbaar zijn. Een andere mogelijkheid is om ervoor te zorgen dat de roosterwijziging geen invloed heeft op het aantal contacturen, bijvoorbeeld door eerder te beginnen en vroeger de dag te beëindigen.

Het nader specificeren van de omstandigheden, bijvoorbeeld door afspraken te maken over maximale temperaturen voldoet niet. Behalve gemeten temperatuur is er ook het fenomeen gevoelstemperatuur, speelt luchtvochtigheid en windsnelheid een rol. Het is hierdoor niet mogelijk om sluitende afspraken te maken op dit terrein.

3. Weeromstandigheden en natuurverschijnselen

3.1. Weeralarm

Wanneer het weer om extra oplettendheid vraagt door gladheid, mist of storm kan het KNMI, of een van de overheidsinstellingen (bv. het ministerie van Verkeer en Waterstaat), een weerwaarschuwing afgeven. Het *weeralarm* is het hoogste niveau van de waarschuwingen. Het KNMI is in Nederland de officiële instantie om weerwaarschuwingen af te geven. Meer informatie is te vinden op <https://www.knmi.nl/kennis-en-datacentrum/dossier/weerwaarschuwingen>

Er zijn verschillende niveaus te onderscheiden:

- Code geel : een waarschuwing voor gevaarlijk weer;
- Code oranje : een waarschuwing voor extreem weer;
- Code rood : een weeralarm.

Code rood geldt alleen voor extreme weersomstandigheden die op grotere schaal optreden. De criteria gelden voor: temperatuur, storm, windstoten, gladheid en sneeuw, zicht, onweer(sbuien) en regen/hozen. Afsproken is dat indien code rood, in de regio's waar onze scholen staan, twee uur voor de aanvangstijd van de school nog geldt, dat de scholen gesloten blijven. Indien code rood gedurende de schooldag afgegeven wordt sluit de (cluster)directeur de school, nadat maatregelen zijn genomen en alle kinderen zijn opgehaald/thuis zijn of onder bewaakt toezicht zijn gesteld.

Ook het personeel wordt, indien nodig, in staat gesteld naar huis te gaan of een veilig onderkomen te zoeken. Hierbij kan maatwerk nodig zijn. Zo kunnen collega's die verder van school wonen eerder naar huis worden gestuurd dan collega's die dichtbij de school wonen. Iedere school zorgt ervoor dat de

communicatie naar ouders en andere stakeholders, passend, tijdig en duidelijk is. Wanneer de situatie verandert informeert de school de ouders tijdig via mail of de schoolwebsite.

In geval van code geel of oranje is de school open. Personeel wordt op het werk verwacht en de leerplicht geldt voor alle leerlingen; zij worden dus ook op school verwacht.

3.2. Invoeren tropenrooster

Indien er sprake is van extreem warm zomerweer, een zogenaamde hittegolf, dan kan de school een tropenrooster instellen. Volgens de officiële kanalen spreken we van een hittegolf bij een opeenvolging van minimaal 5 zomerse dagen ($\geq 25^{\circ}\text{C}$) waarvan minimaal drie tropische dagen ($\geq 30^{\circ}\text{C}$).

Het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen geeft de volgende richtlijn voor een dergelijke situatie:

- Het schoolbestuur kan zelf een tropenrooster instellen bij extreem warm zomerweer met kortere lesuren of lesdagen. Let op, hiervoor is instemming van de MR nodig;
- Het minimum aantal lesuren per schooljaar moet de school wel halen (verplichte onderwijstijd);
- De school moet de ouders informeren over een tropenrooster;
- Hebben de ouders geen opvang voor hun kinderen? Dan moet de school een alternatief programma (opvang) aanbieden tijdens de uren waarop de lessen vervallen.

PCPO hanteert bovenstaande richtlijn, met de uitzondering dat het instellen van roosteraanpassingen met als basis de omstandigheden beschreven in dit beleidsdeel op schoolniveau kunnen worden genomen. Het besluit tot aanpassen van de schooltijden wordt dus op schoolniveau genomen en wel omdat er veel verschil is in de gebouwelijke situaties van onze scholen. Een dergelijke maatregel zal op de ene school wel en op de andere school niet nodig/gewenst zijn. Wanneer de omstandigheden leiden tot een weeralarm dan sluiten de scholen weer (zie ook onder 3.1).

4. Gedragstips en adviezen

4.1 Gebruikerstips gebouwen

Enkele tips die bijdragen aan het zo koel mogelijk houden van het schoolgebouw tijdens warme dagen:

- Start zo snel mogelijk met preventieve maatregelen en niet pas als het al (te) warm is in het pand;
- Doe overdag zo min mogelijk verlichting aan;
- Gebruik monitors van computers en andere warmtebronnen zo min mogelijk. Deze eerste twee punten kunnen binnen een warmtereductie van 6% opleveren;
- Doe zonneschermen bij zonsopgang naar beneden en bij zonsondergang omhoog. In de praktijk gebruikt men zonneschermen vaak te laat. Tijdig gebruik kan een warmtereductie van 20% opleveren;
- Maak sanitaire ruimtes extra schoon;
- Plan geen intensieve bewegingsactiviteiten;
- Ventileer en lucht waar mogelijk 's avonds, 's nachts of 's morgens vroeg het gebouw. Let wel op inbraakpreventie/het alarmsysteem (sommige systemen vereisen dat alle ramen en deuren gesloten zijn voor het ingeschakeld wordt. In dat geval kan er alleen geventileerd worden als er iemand op school aanwezig is). Zet ventilatieroosters permanent open. Dit kan een warmtereductie tot 15% opleveren;
- Zorg voor dwarsventilatie als er 's avonds, 's nachts of 's morgens vroeg geventileerd wordt (het openen van ramen en ventilatieroosters in tegenover elkaar liggende gevels). **Let op: het wijd openen van ramen helpt alleen als het buiten minder warm is dan binnen, hoe warm het binnen ook is.**
- Indien aanwezig: Zet mechanische ventilatie 's nachts aan, zodat de les in een koel lokaal kan beginnen.

4.2 Adviezen voor ouders bij warme zomerdagen

- Bij warm weer kinderen luchtige kleding laten dragen, en een petje of hoedje meegeven;
- Voor dat het kind naar school gaat, insmeren met een hoge factor zonnecrème;
- een fles zonnecrème mee naar school geven;
- Kinderen extra water/drinken meegeven.

4.3 Gevolgen van hitte voor de gezondheid

De herkenbare klachten die bij oververhitting op kunnen treden zijn: vermoeidheid, concentratieproblemen, benauwdheid en hoofdpijn. Bij ernstige gevallen kan het lichaam uitdrogen en oververhit raken door verlies van vocht en een stijgende lichaamstemperatuur. Symptomen hiervan zijn:

- Minder naar de wc gaan;
- Verminderde lichamelijke activiteit, lusteloos of slaperig;
- Snelle pols;
- Droge mond;
- Huilen, maar zonder tranen;
- Duizeligheid, misselijkheid of spierkrampen;
- Overvloedig zweten;
- Bewusteloosheid.

4.4 Bij klachten

Vertoont een kind de eerder genoemde verschijnselen? Breng het kind dan naar een koele plek en laat het drinken, als het daartoe in staat is. Bij ernstige klachten, of als de klachten niet verbeteren: raadpleeg een arts!

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Nationaal hitteplan

Voorkom gezondheidsproblemen door warm weer

Weet wat u moet doen als het warm wordt!

Drink voldoende
Drink water, thee of koffie. Ook als u geen dorst heeft, want ouderen hebben minder dorstgevoel. Matig het gebruik van alcohol.

Tip: Zorg dat u altijd een flesje water bij de hand hebt, zeker als u naar buiten gaat of met de auto op pad gaat.

Houd uzelf koel
Blijf in de schaduw en beperk lichamelijke inspanning in de middag (tussen 12:00 en 18:00 uur).

Tip: Maak gebruik van de koelere ochtend en avond voor uw boodschappen of wandeling. Neem een verkoelend (voeten)bad of een douche.

Houd uw woning koel
Houd de zon en warmte zoveel mogelijk buiten uw woning, bijvoorbeeld met zonwering, ventilator of airconditioning.

Tip: Zorg voor extra koele frisse lucht door het openen van ramen en/of deuren op tijdstippen dat het buiten is afgekoeld.

Zorg voor elkaar
Let bij warm weer extra op mensen in uw omgeving die misschien uw hulp kunnen gebruiken.

Tip: Ga een keer extra langs of bel ze op en vraag wat u kunt doen.

Medicijnen en hitte

Sommige medicijnen kunnen bij hitte tot gezondheidsproblemen leiden doordat de water- en zouthuishouding in het lichaam verstoord wordt. Dit kan leiden tot uitdroging, te weinig zweten en onwel worden.

Overleg met uw apotheker of huisarts als u vragen heeft over het gebruik van uw medicijnen tijdens hitte.

Actuele weersinformatie

Actuele temperaturen, weersverwachtingen en weerswaarschuwingen in uw regio kunt u vinden op de website van het KNMI via www.knmi.nl

Meer informatie

Kijk voor meer informatie op www.rivm.nl/hitte of neem contact op met de GGD in uw regio. Contactgegevens kunt u vinden via www.ggdghor.nl

5. Overige omstandigheden

Afspraken voor bijzondere situaties die de veiligheid betreffen staan beschreven in het Veiligheidsplan van de PCPO-scholen. Te denken valt aan gaslekken in de buurt, ontploffingen, ontruiming, (terroristische) aanslagen e.d. De schoolleiding brengt dit plan jaarlijks onder de aandacht van het personeel en de ontruiming wordt tenminste eenmaal per jaar geoefend, ook in aanwezigheid van de leerlingen.

6. Pandemieën of andere bedreigingen (van de volksgezondheid)

In 2020-2021 is ervaring opgedaan met extreme situaties die hebben geleid tot (gedeeltelijke) schoolsluiting en gefaseerde heropening van de scholen. Tijdens deze periode leerden we veel. Duidelijk werd dat sprake was van centrale aansturing op landsniveau en uitwerkingen op het niveau van de veiligheidsregio's, van gemeenten, maar vooral op het niveau van het schoolbestuur. Hierbij was afstemming tussen besturen op gemeentelijk niveau belangrijk en nodig. Voor PCPO betekende dit afstemmen met zeven gemeenten, de schoolbesturen en vaak ook met de kindpartners in deze gemeenten. Ook in dit soort situaties hanteren we de centrale, stichtingsbrede richtlijnen als basis.

De berichtgeving, de besluitvorming en de uitwerking, op landelijk niveau, noodzakelijk voor verdere planvorming op bestuurs- en schoolniveau liet regelmatig op zich wachten. Dat zorgde frequent voor beperkte voorbereidingstijd binnen de onderwijsinstellingen en soms late of, in eerste instantie, incomplete berichtgeving naar ouders en de andere stakeholders.

De PCPO-lijn is dat, in dit soort situaties, de landelijke lijn onze basis is en we deze lijn volgen. Maatwerk per school is, met de stichtingskaders als minimum mogelijk, omdat niet alle landelijke maatregelen uitvoerbaar zijn binnen elke school. De gebouwelijke situatie van een school is daarbij vaak maatgevend. De landelijke maatregelen moeten worden vertaald naar de dagelijkse praktijk. Het uitgangspunt daarbij is dat aanvullende maatregelen kwaliteit verhogend moeten werken. Communicatie (tijdig en volledig) is daarbij van groot belang en verdient blijvend aandacht.

DE VIJF PIJLERS VAN PCPO

Christelijke normen en
waarden als uitgangspunt

Brede talent ontwikkeling

Zorg voor elk kind

Zorg en aandacht voor de
omgeving

Ondernemend